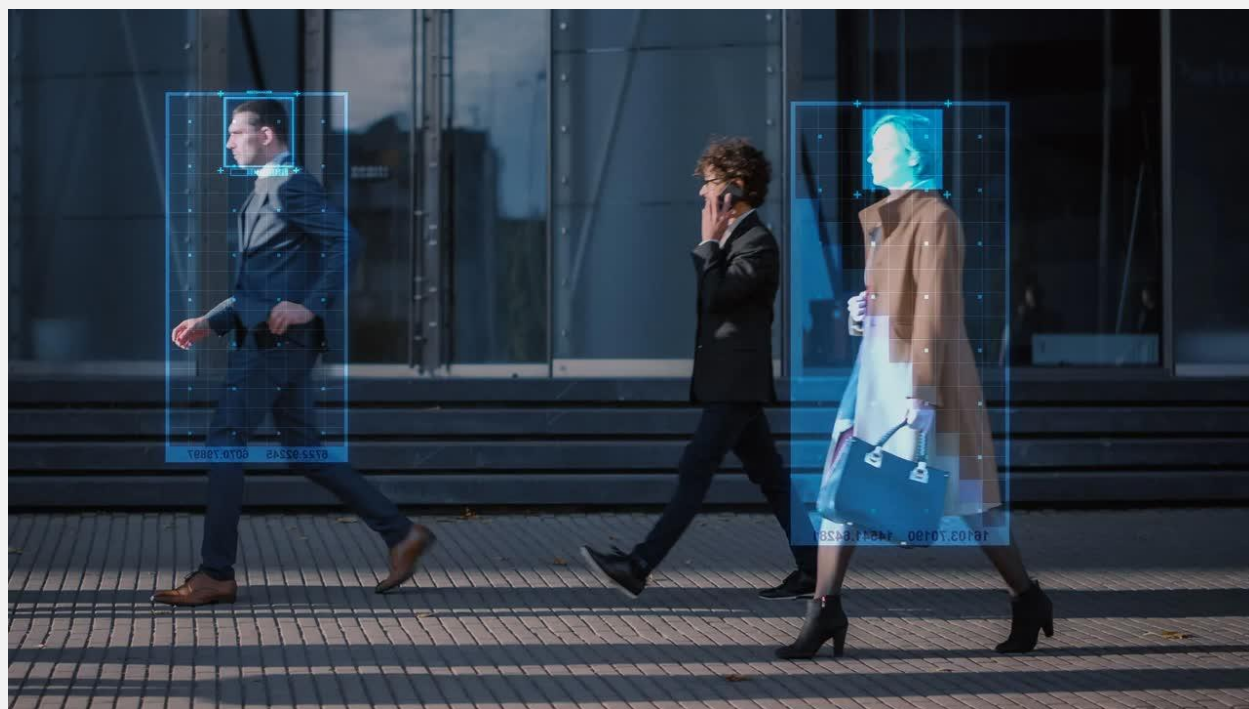

قطعه‌نامه مجمع عمومی سازمان ملل متحد با عنوان «ترویج و حمایت از حقوق بشر در بستر فناوری‌های دیجیتال»

مصوب ۱۱ نوامبر ۲۰۲۵

امور پژوهشی، آموزشی و ترویجی کمیسیون حقوق بشر اسلامی ایران

پاییز ۱۴۰۴

اشاره:

تحولات در حوزه فناوریهای نوظهور دیجیتال آثار متعددی بر زندگی بشر و سایر پدیده های عالم داشته است و این روند هم چنان ادامه دارد. دستاوردهای علمی این حوزه پیامدهای مثبت زیادی بر زندگی بشر از خود نشان داده اما بدون چالش و مسئله نیز نبوده که همین جنبه باعث شده تا هم برخی از دانشمندان فناوریهای دیجیتال و هم مراکز اخلاقی و حقوقی هشدارهایی در قبال این چالشها و نگرانی هایی را مطرح کنند و برای رفع آنها بر لزوم اتخاذ تدابیر مناسب تاکید ورزند. در چنین بستری که شاهد عرضه صدها گزارش تخصصی در این زمینه هستیم، دیپلمات های نماینده دولتها در مجامع بین المللی نیز بیکار ننشسته و با بهره مندی از مطالعات نظری مراکز علمی و تجربی، منشا برخی اقدامات در سطح بین المللی شده اند. از جمله این اقدامات، ارائه پیش نویس قطعنامه هایی با تمرکز بر لزوم رعایت حقوق بشر در حوزه فناوریهای نوظهور دیجیتال در سطح یونسکو، شورای حقوق بشر سازمان ملل و مجمع عمومی ملل متحد بوده است. برخی تحولات عینی نیز بر اهمیت این موضوع افزوده است مثلاً افشاگریهای اسنودن یا ویلی لیکس توجهات را به برخی سو استفاده های قدرتها از فناوری های نوین دیجیتال جلب کرد و همین امر موجب شد تا موضوع از منظر حقوق بشر اهمیت بیشتری پیدا کند.

برای اولین بار در شورای حقوق بشر سازمان ملل موضوع حق حریم خصوصی در عصر دیجیتال در سال ۲۰۱۳ موضوع قطعنامه ای قرار گرفت و به تصویب رسید. این قطعنامه در پاسخ مستقیم به نگرانی های جهانی پس از افشاگری های اسنودن ارائه شد و برای اولین بار به طور رسمی تأیید کرد که حقوق بشر، از جمله حق حریم خصوصی، باید هم در دنیای فیزیکی و هم در دنیای آنلاین محافظت شود. در سالهای بعد قلمرو موضوع از حریم خصوصی به سایر جنبه ها نیز تعمیم پیدا کرد بنحوی که در سال ۲۰۲۱ قطعنامه تأثیر فناوری های جدید و نوظهور بر حقوق بشر در این نهاد سازمان ملل به تصویب رسید و از کشورها خواسته شد تا از یک «رویکرد مبتنی بر حقوق بشر» در توسعه و استفاده از این فناوری ها اطمینان حاصل کنند. به موازات شورای حقوق بشر سازمان ملل، مجمع عمومی ملل متحد نیز از سال ۲۰۱۳ با برجسته سازی حریم خصوصی و فناوریهای دیجیتال به این موضوع توجه نشان داد و قطعنامه ای را به تصویب رساند و در سالهای بعد همانند شورا قلمرو دغدغه های موجود در حوزه ارتباط بین حقوق بشر و فناوری های نوظهور دیجیتال را توسعه بخشید بنحوی که کلیت حقوق بشر و همه ابعاد فناوری های دیجیتال مورد توجه قرار گرفت.

در اجلاس امسال مجمع عمومی ملل متحد در نیویورک که اجلاس هشتادم سالانه آن می باشد، پیش نویس قطعنامه پیشبرد و حمایت از حقوق بشر در بستر فناوریهای نوظهور دیجیتال همانند چند سال اخیر توسط جمعی از کشورها در کمیته سوم مجمع مطرح شد و در هجدهم نوامبر ۲۰۲۵ با رای موافق ۱۶۹ کشور در کمیته سوم مجمع عمومی به تصویب رسید. به این قطعنامه فقط سه کشور رای مخالف و ۴ کشور رای ممتنع دادند که این ترکیب آرا نشان می

دهد اکثریت قاطع کشورها با مفاد قطعنامه همراهی داشته اند. قطعنامه از حیث محتوایی مفصل و حاوی گزاره های متعدد حقوقی است.

نظر به اهمیت بحثهای مطرح شده در قطعنامه یاد شده، برگردان فارسی آن جزو اولویت های امور پژوهشی قرار گرفت و هم اینک متن نهایی آماده بهره برداری مخاطبان فارسی زبان می باشد. در برگردان فارسی سعی شد هم ارجاعات متن قطعنامه عینا حفظ شود و هم معادل انگلیسی برخی واژگان بکار رفته در قطعنامه در ذیل هر صفحه قید گردد تا امکان استفاده تخصصی بیشتر از مطالعه این اثر فراهم شود. در برخی موارد کلماتی داخل براکت [] اضافه شد و یک مورد نیز توضیحی در زیرنویس ذیربط درج گردید تا به فهم بهتر موضوع کمک داده شود. امید است اطلاع جامعه ما از این قبیل اسناد موجب ارتقای حساسیت ها نسبت به رعایت حقوق انسانی در بستر فناوریهای دیجیتال و چاره اندیشی جدی تر در قبال چالش های موجود شود خصوصا که تنظیم گری و قانون گذاری مربوط به این حوزه هنوز در کشور ما در مراحل آغازین است و دغدغه های مربوط به رعایت حقوق انسانی و امنیت و سلامت همگانی و حتی برخی تهدیدات وارده نیز کم نمی باشد. تلاش همه جانبه در این حوزه با رعایت معیارهای اخلاقی و انسانی قطعا وضعیت بهتر را برای جامعه ما و بشریت رقم خواهد زد.

امور پژوهشی، آموزشی و ترویجی کمیسیون حقوق بشر اسلامی ایران

آذر ماه ۱۴۰۴

- ♦ منبع سند : کمیته سوم مجمع عمومی مل متحد، اجلاس سالانه هشتادم مجمع عمومی، پائیز ۱۴۰۴ / ۲۰۲۵
- ♦ متصدی برگردان از انگلیسی به فارسی : امیر احسان بی غم، دانش پژوه رشته حقوق دانشگاه شهید بهشتی و همیار کمیسیون / ویرایش و نهایی سازی متن در امور پژوهشی کمیسیون حقوق بشر اسلامی ایران، آذرماه ۱۴۰۴
- ♦ شناسه متن : ۰۴/۳/۳۰۵

هر گونه نقل مطالب گزارش حاضر یا باز نشر جزئی یا کلی آن با ذکر ماخذ و رعایت استناد به امور پژوهشی کمیسیون حقوق بشر اسلامی ایران، مجاز است.

قطعه‌نامه مجمع عمومی سازمان ملل متحد با عنوان «ترویج و حمایت از حقوق بشر در بستر فناوری‌های دیجیتال»

A/C.۳/۸۰/L.۴۶/Rev.۱

کمیته سوم مجمع عمومی

۱۱ نوامبر ۲۰۲۵

هشتادمین اجلاس [سالانه مجمع عمومی سازمان ملل]

دستور کار بند ۷۱ (ب):

ترویج و حمایت از حقوق بشر: مسائل حقوق بشری، از جمله روش‌های جایگزین برای بهبود مؤثر بهره‌مندی از حقوق بشر و آزادی‌های اساسی

کشورهای ارائه‌کننده پیش‌نویس بازنویسی شده قطعه‌نامه: آندورا، اتریش، بلژیک، بولیوی، بوسنی و هرزگوین، بلغارستان، کی‌پ‌ورد، شیلی، کلمبیا، کرواسی، قبرس، چک، دانمارک، استونی، فنلاند، گرجستان، آلمان، یونان، هندوراس، مجارستان، ایرلند، ایتالیا، لتونی، لیختن‌اشتاین، لوکزامبورگ، مالدیو، مالت، مکزیک، مونته‌نگرو، پادشاهی هلند، پرتغال، جمهوری کره، جمهوری مولداوی، اسلواکی، آفریقای جنوبی، اسپانیا، سوئد، سوئیس، تونس و اوکراین

[متن قطعه‌نامه:]

مجمع عمومی،

با تأکید مجدد بر اهداف و اصول منشور ملل متحد، حقوق بشر و آزادی‌های اساسی که در اعلامیه جهانی حقوق بشر^۱ و معاهدات بین‌المللی حقوق بشر، از جمله میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی^۲، میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی^۳، کنوانسیون حقوق کودک^۴، کنوانسیون منع شکنجه و سایر رفتارها یا مجازات‌های ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز^۵، کنوانسیون بین‌المللی حذف همه اشکال تبعیض نژادی^۶، کنوانسیون حقوق افراد

^۱ . Resolution ۲۱۷ A (III).

^۲ . See resolution ۲۲۰۰ A (XXI), annex.

^۳ . Ibid.

^۴ . United Nations, Treaty Series, vol. ۱۰۷۷, No. ۲۷۰۳۱.

^۵ . Ibid., vol. ۱۴۶۵, No. ۲۴۸۴۱.

^۶ . Ibid., vol. ۶۶۰, No. ۹۴۶۴.

دارای معلولیت^۷ و کنوانسیون حذف همه اشکال تبعیض علیه زنان^۸ و همچنین اعلامیه و برنامه عمل وین^۹ تضمین شده‌اند؛

با یادآوری تمامی قطعنامه‌های مرتبط مجمع عمومی و تمامی قطعنامه‌های مرتبط شورای حقوق بشر، و همچنین نتایج مورد توافق کمیسیون مقام زن در شصت و هفتمین اجلاس خود در ۱۷ مارس ۲۰۲۳؛^{۱۰}

همچنین با یادآوری اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی، و نیز سند نهایی نشست عالی رتبه مجمع عمومی درباره بررسی کلی اجرای نتایج اجلاس که در دسامبر ۲۰۱۵ در نیویورک برگزار شد^{۱۱} و با امید به نشست سطح عالی مجمع عمومی در دسامبر ۲۰۲۵ درخصوص بررسی کلی اجرای نتایج اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی و با توجه به مباحثات در «مجمع حکمرانی اینترنت»^{۱۲}؛

با توجه و قدردانی از توصیه‌نامه اخلاق هوش مصنوعی سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو)^{۱۳}، با توجه به «اصول جهانی سازمان ملل درباره صحت و سلامت اطلاعات»^{۱۴} که توسط دبیرکل ارائه شد و سلامت اطلاعات را به عنوان «فضای اطلاعاتی تکثرگرا که از حقوق بشر، جوامع مسالمت‌آمیز و آینده‌ای پایدار حمایت می‌کند» تعریف می‌کند و مشارکت‌کنندگان را توانمند می‌سازد تا از حق خود برای جستجو، دریافت و انتقال اطلاعات و افکار از هر نوع و داشتن عقیده بدون مداخله برخوردار شوند، و با به رسمیت شناختن اینکه سلامت اطلاعات تنها در وجود رسانه‌های آزاد، مستقل و تکثرگرا – از جمله در زمینه فناوری‌های دیجیتال – قابل تحقق است؛

با توجه به تمامی گزارش‌های مرتبط دبیرکل، از جمله گزارش «نقشه راه همکاری دیجیتال: اجرای توصیه‌های هیئت عالی رتبه همکاری دیجیتال»^{۱۵}؛

با به رسمیت شناختن نقش دفتر کمیسر عالی حقوق بشر [سازمان ملل] در ارائه گزارش درباره آثار، فرصت‌ها و چالش‌های احتمالی ناشی از فناوری‌های نوظهور دیجیتال در ارتباط با ارتقا و حمایت از حقوق بشر، از جمله

^۷ . Ibid., vol. ۲۰۱۵, No. ۴۴۹۱۰.

^۸ . Ibid., vol. ۱۲۴۹, No. ۲۰۳۷۸.

^۹ . A/CONF.۱۵۷/۲۴ (Part I), chap. III.

^{۱۰} . Official Records of the Economic and Social Council, ۲۰۲۳, Supplement No. ۷ (E/۲۰۲۳/۲۷), chap. I, sect. A.

^{۱۱} . Resolution ۷۰/۱۲۵.

^{۱۲} . The Internet Governance Forum

^{۱۳} . United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Records of the General Conference, Forty-first Session, Paris, ۹–۲۴ November ۲۰۲۱, vol. ۱, Resolutions, annex VII.

^{۱۴} . The United Nations Global Principles for Information Integrity

^{۱۵} . A/۷۴/۸۲۱.

گزارش مربوط به فرآیندهای تدوین استانداردهای فنی برای فناوری‌های نوظهور و حقوق بشر^{۱۶} و سایر گزارش‌های مرتبط گزارشگران ویژه؛

با یادآوری برگزاری «اجلاس آینده» در ۲۲ و ۲۳ سپتامبر ۲۰۲۴ در مقر سازمان ملل در نیویورک، که طی آن قطعنامه ۱/۷۹ با عنوان «پیمان برای آینده»^{۱۷}، شامل میثاق جهانی دیجیتال^{۱۸}، به تصویب رسید؛^{۱۹}

با تأکید مجدد بر اهداف مربوط به پر کردن تمامی شکاف‌های دیجیتال و تسریع پیشرفت در توسعه پایدار، گسترش شمول و بهره‌مندی همگان از اقتصاد دیجیتال، تقویت فضای دیجیتال فراگیر، باز، ایمن و مطمئن که حقوق بشر را محترم شمرده، حمایت و ترویج می‌کند، و پیشبرد رویکردهای مسئولانه، منصفانه و قابل تعامل در حکمرانی داده‌ها و ارتقای حکمرانی بین‌المللی هوش مصنوعی به نفع بشریت؛

با به رسمیت شناختن اینکه میثاق جهانی دیجیتال بر پایه حقوق بین‌الملل، از جمله حقوق بین‌الملل بشر استوار است و اینکه تمامی حقوق بشر – از جمله حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی – و آزادی‌های بنیادین باید چه به صورت آنالین و چه آفلاین محترم شمرده، حمایت و ترویج شوند، و اینکه همکاری‌ها باید در مسیر بهره‌گیری از فناوری‌های دیجیتال برای پیشبرد تمامی حقوق بشر، از جمله حقوق کودک، حقوق اشخاص دارای معلولیت و حق به توسعه به کار گرفته شوند؛

با یادآوری اینکه تعهد و مسئولیت اولیه برای ارتقا و حمایت از حقوق بشر و آزادی‌های بنیادین بر عهده دولت است؛

با تکرار این نکته که تمامی حقوق بشر جهانی، تفکیک‌ناپذیر، به هم پیوسته، وابسته به یکدیگر و متقابلاً تقویت‌کننده هستند، و با تأکید بر اینکه همان حقوقی که مردم در حالت آفلاین دارند، باید در فضای آنالین نیز حمایت شوند؛ با به رسمیت شناختن ماهیت جهانی و باز اینترنت و پیشرفت سریع فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات به عنوان نیروی محرک تسریع توسعه در اشکال مختلف، از جمله در تحقق اهداف توسعه پایدار^{۲۰}؛

با به رسمیت شناختن اینکه حکمرانی اینترنت باید با مشارکت کامل دولت‌ها، بخش خصوصی، جامعه مدنی، سازمان‌های بین‌المللی، جوامع فنی و دانشگاهی و سایر ذی‌نفعان مرتبط، مطابق نقش‌ها و مسئولیت‌های آنان همچنان جهانی و چندذی‌نفعی باقی بماند، و با تأکید مجدد بر اینکه حکمرانی اینترنت باید به پیروی از مفاد مقرر در نتایج اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی در فاز اول (ژنو، ۱۰ تا ۱۲ دسامبر ۲۰۰۳) و فاز دوم (تونس، ۱۶ تا ۱۸ نوامبر ۲۰۰۵)^{۲۱} از جمله در خصوص «همکاری تقویت‌شده»، ادامه دهد؛

^{۱۶} . A/HRC/۵۳/۴۲.

^{۱۷} . The Pact for the Future

^{۱۸} . world digital Compact

^{۱۹} . Resolution ۷۹/۱, annex I.

^{۲۰} . See resolution ۷۰/۱.

^{۲۱} . See A/C.۲/۵۹/۳ and A/۶۰/۶۸۷.

با اشاره به اینکه افزایش استفاده از فناوری‌های دیجیتال، بر بهره‌مندی از طیف گسترده‌ای از حقوق بشر اثرگذار است، و با به رسمیت شناختن اینکه فناوری‌های دیجیتال می‌توانند محرک حقوق بشر باشند، اما بدون تضمین‌های مناسب می‌توانند تهدیدی جدی برای حمایت و بهره‌مندی کامل از حقوق بشر ایجاد کنند؛

با یادآوری اینکه مطابق با اصول راهنمای کسب‌وکار و حقوق بشر^{۲۲}، بنگاه‌های اقتصادی باید مسئولیت خود را برای پرهیز از ایجاد یا مشارکت در پیامدهای نامطلوب حقوق بشری از طریق فعالیت‌های خود ایفا کنند و در صورت وقوع چنین پیامدهایی، آنها را برطرف سازند، و همچنین بنگاه‌ها باید برای پیشگیری یا کاهش پیامدهای نامطلوب حقوق بشری که مستقیماً به عملیات، محصولات یا خدمات آنها از طریق روابط تجاری‌شان مرتبط است – حتی اگر در ایجاد آن دخالت مستقیم نداشته باشند – اقدام کنند؛

با به رسمیت شناختن ضرورت تضمین اینکه حقوق بشر در تمامی مراحل چرخه عمر فناوری‌های دیجیتال – از جمله فناوری‌های هوش مصنوعی – از مرحله پیش‌طراحی، طراحی، توسعه، ارزیابی، آزمایش، استقرار، استفاده، فروش، تدارک، بهره‌برداری و کنارگذاری، باید ترویج، رعایت، حمایت و تحقق یابد، و اینکه این فناوری‌ها می‌بایست تحت تضمین‌ها و مقررات کافی قرار گیرند تا محیط دیجیتال آزاد، باز، جهانی، قابل تعامل، ایمن، مطمئن، پایدار، قابل دسترس و مقرون به صرفه برای همگان فراهم شود؛

با توجه به تأثیراتی که استانداردهای فنی برای فناوری‌های دیجیتال جدید و نوظهور و پذیرش بعدی آنها می‌تواند بر اجرای حقوق بشر داشته باشد، و اهمیت گنجاندن دیدگاه حقوق بشری در فرآیندها و نهادهای تدوین استانداردهای فنی، و نیز اهمیت تعامل این نهادها با کارشناسان و نهادهای حقوق بشری و بهره‌گیری از تخصص آنان برای تقویت ظرفیت‌های حقوق بشری این نهادها، و همچنین اهمیت شفافیت، گشودگی و شمول در این فرآیندها و نهادها؛ با به رسمیت شناختن اینکه تغییرات سریع فناورانه، کشورها را به شیوه‌های متفاوتی تحت تأثیر قرار می‌دهد و پرداختن به این آثار – که بسته به ویژگی‌های ملی و منطقه‌ای، ظرفیت‌ها و سطوح توسعه کشورها متفاوت است – نیازمند همکاری بین‌المللی و چندذی‌نفعی است تا تمامی کشورها، به‌ویژه کشورهای در حال توسعه و کم‌تر توسعه‌یافته، بتوانند از فرصت‌ها بهره‌مند شوند و با چالش‌ها مقابله کنند و شکاف‌های دیجیتال را کاهش دهند، و با تأکید بر اینکه وظیفه تمامی دولت‌ها است که از تمامی حقوق بشر، چه آنلاین و چه آفلاین، حمایت و آن را ترویج کنند؛

با به رسمیت شناختن اینکه برخی کاربردهای فناوری‌های نوظهور دیجیتال با حقوق بین‌الملل بشر سازگار نیستند، و توجه به اینکه برخی کاربردها که بر بهره‌مندی از حقوق بشر اثرگذارند، ممکن است فاقد مقررات و سازوکارهای حکمرانی کافی باشند، و با به رسمیت شناختن نیاز به پاسخگویی و اقدامات مؤثر برای پیشگیری، کاهش و جبران

^{۲۲}. A/HRC/۱۷/۳۱, annex.

آثار بالقوه و بالفعل منفی این فناوری‌ها بر حقوق بشر، مطابق با تعهدات دولت‌ها تحت حقوق بین‌الملل بشر و مسئولیت‌های بنگاه‌ها مطابق با اصول راهنمای کسب و کار و حقوق بشر^{۲۳}؛

با تأکید بر اهمیت ترویج استفاده و دسترسی جهانی، آزاد، باز، قابل تعامل، ایمن، قابل اعتماد و امن به اینترنت، از طریق تسهیل همکاری بین‌المللی برای توسعه رسانه‌ها و امکانات اطلاعات و ارتباطات در تمامی کشورها، با احترام و حمایت از حقوق بشر و با خودداری از محدودیت‌های ناموجه مانند قطع اینترنت، نظارت خودسرانه یا غیرقانونی، یا سانسور آنلاین؛

با به رسمیت شناختن اینکه عدم دسترسی به فناوری‌ها و خدماتی که مقرون به صرفه، ایمن، فراگیر، با کیفیت، قابل دسترس، قابل اعتماد و قابل اتکا باشند همچنان چالشی اساسی در بسیاری از کشورهای در حال توسعه است و اینکه چنین دسترسی‌ای گام نخست برای ارتقای سواد دیجیتال محسوب می‌شود؛

با تأکید بر ضرورت پر کردن شکاف‌های دیجیتال که می‌توانند نابرابری‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی موجود را - در میان کشورها و در داخل کشورها - بازتاب داده و تشدید کنند؛ از جمله شکاف دیجیتال میان مناطق روستایی و شهری، جوانان و سالمندان، جنسیتی، نژادی و قومی؛ و با تأکید بر استفاده از فناوری‌های دیجیتال برای توسعه پایدار و ارتقا و حمایت از حقوق بشر؛ و با یادآوری ضرورت تأکید بر کیفیت دسترسی برای از میان بردن شکاف‌های دیجیتال و دانشی، با رویکردی چندبُعدی که شامل سرعت، پایداری، مقرون به صرفه بودن، ایمنی، زبان، آموزش، ظرفیت‌سازی، محتوای بومی و قابلیت دسترسی برای همه است؛

با تأکید بر اینکه بسترهای دیجیتال فرصت‌هایی برای بهره‌مندی از حقوق بشر فراهم می‌کنند، از جمله با بهبود دسترسی به اطلاعات و امکان جستجو، دریافت و انتقال اطلاعات و افکار از هر نوع، و با تأکید بر اینکه تلاش‌ها برای ارتقای دسترسی به فناوری‌های دیجیتال، سواد دیجیتال، رسانه‌ای و اطلاعاتی، مشارکت مدنی و ایمنی آنلاین، برای پر کردن شکاف‌های دیجیتال و تضمین شمول دیجیتال در معنای گسترده آن - که شامل توسعه مهارت‌های دیجیتال نیز هست - اهمیت دارد؛

با به رسمیت شناختن اینکه حق بشر به حریم خصوصی - که طبق آن هیچ کس نباید در معرض مداخلات خودسرانه یا غیرقانونی در زندگی خصوصی، خانواده، منزل یا مکاتبات خود قرار گیرد، و حق برخورداری از حمایت قانون در برابر چنین مداخلاتی - برای بهره‌مندی از سایر حقوق دارای اهمیت است و می‌تواند به توانایی فرد برای بهره‌مندی از حقوق سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کمک کند، و با ابراز نگرانی از اینکه نقض‌ها یا سوءاستفاده‌ها از حق حریم خصوصی می‌تواند بر بهره‌مندی از حقوق بشر، از جمله حق آزادی بیان و حق داشتن نظراتی بدون مداخله [دیگران] و حق آزادی تجمع و تشکل مسالمت‌آمیز اثرگذار باشد؛

^{۲۳}. The Guiding Principles on Business and Human Rights .

با تأکید بر اینکه در عصر دیجیتال، راهکارهای فنی برای تضمین و حفاظت از محرمانگی ارتباطات و تراکنش‌های دیجیتال - از جمله تدابیری برای رمزگذاری قوی^{۲۴}، مستعارسازی^{۲۵} و ناشناس‌سازی^{۲۶} - برای تضمین بهره‌مندی از حقوق بشر، به‌ویژه حقوق حریم خصوصی، آزادی عقیده و بیان و آزادی تجمع و تشکیل مسالمت‌آمیز، اهمیت دارند؛ و با به‌رسمیت شناختن اینکه دولت‌ها باید چنین تدابیری را ترویج کنند و از به‌کارگیری روش‌های نظارت خودسرانه یا غیرقانونی - که می‌تواند شامل انواعی از هک نمودن باشد - خودداری کنند؛

با ابراز نگرانی شدید نسبت به استفاده از ابزارهای فناورانه ساخته‌شده توسط صنعت رصد و نظارت [بخش] خصوصی یا توسط بازیگران خصوصی یا دولتی، برای انجام رصد و نظارت، هک دستگاه‌ها و سامانه‌ها، رهگیری و اختلال در ارتباطات و جمع‌آوری داده‌ها، که در زندگی حرفه‌ای و خصوصی افراد - از جمله فعالان ارتقای حقوق بشر، روزنامه‌نگاران و سایر کارکنان رسانه‌ای - مداخله کرده و موجب نقض یا سوءاستفاده از حقوق بشر آنان می‌شود؛

با تأکید بر اینکه در زمان‌هایی که تجمعات حضوری و فیزیکی محدود می‌شوند، باید اقداماتی اتخاذ شود تا دسترسی به اینترنت و دسترسی همگان به اطلاعات و افکار از هر نوع آنلاین تضمین گردد، و اینکه تمامی محدودیت‌ها باید مطابق با حقوق بین‌الملل، از جمله اصول قانونی بودن، ضرورت، تناسب و عدم تبعیض باشد؛ با محکومیت قاطع استفاده از قطع‌های سراسری اینترنت و محدودیت‌های غیرقانونی که به‌طور عمدی برای جلوگیری یا مختل کردن دسترسی به اطلاعات یا انتشار آن به‌کار گرفته می‌شوند، و با تأکید بر اهمیت اینترنت آزاد، باز، قابل تعامل، قابل اعتماد و امن؛

با اشاره به اینکه استفاده از فرآیندهای تصمیم‌گیری الگوریتمی یا خودکار می‌تواند بهره‌مندی از حقوق بشر را تحت تأثیر منفی قرار دهد، از جمله با تداوم کلیشه‌ها یا ایجاد تبعیض، به‌ویژه هنگامی که داده‌های مورد استفاده برای آموزش الگوریتم‌ها غیرنماینده^{۲۷} [مردم]، نادقیق یا نامرتب باشد؛

با توجه به اینکه استفاده از جمع‌آوری داده‌ها، استخراج داده و الگوریتم‌ها برای هدف‌گیری محتوا به سوی کاربران آنلاین می‌تواند توان کنشگری کاربران و دسترسی آنان به اطلاعات را تضعیف کند، و با توجه بیشتر به اینکه گردآوری، پردازش، استفاده، ذخیره‌سازی و اشتراک‌گذاری داده‌های شخصی - از جمله برای استفاده مجدد، فروش یا فروش مجدد چندگانه - خطر نقض حقوق بشر کاربران را به همراه دارد؛

با توجه بیشتر به اینکه استفاده از هوش مصنوعی می‌تواند به ارتقا و حمایت از حقوق بشر کمک کند، نقشی اساسی به‌عنوان محرک توسعه پایدار ایفا کند و ظرفیت دگرگون ساختن دولت‌ها و جوامع، بخش‌های اقتصادی و دنیای

^{۲۴} . Strong encryption

^{۲۵} . pseudonymization

^{۲۶} . Anonymity

^{۲۷} . Non-representative

کار را داشته باشد، و از این حیث ایجاد «هیئت علمی بین‌المللی مستقل درباره هوش مصنوعی» و «گفت‌وگوی جهانی درباره حکمرانی هوش مصنوعی» مورد استقبال است؛

با ابراز نگرانی از اینکه فناوری‌های هوش مصنوعی یا یادگیری ماشین، بدون تضمین‌های حقوق بشری و فاقد تضمین‌های فنی، مقرراتی، حقوقی و اخلاقی مناسب، و بدون سازوکارهای مؤثر برای ارزیابی و بازخورد، ممکن است خطر تقویت تبعیض نظام مند، نژادی و جنسیتی را دربرداشته باشند و می‌توانند به تصمیماتی منجر شوند که بهره‌مندی از حقوق بشر - از جمله حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی - و اصل عدم تبعیض را تحت تأثیر قرار دهند؛ و با به رسمیت شناختن ضرورت پیشگیری از پیامدهای نژادپرستانه یا تبعیض آمیز و [لزوم] اعمال حقوق بین‌الملل بشر و چارچوب‌های حفاظت از داده‌ها در تمامی مراحل چرخه عمر این فناوری‌ها و شیوه‌ها؛

با به رسمیت شناختن اینکه افراد در وضعیت‌های آسیب‌پذیر، از جمله کودکان، ممکن است به‌ویژه در معرض خطرات و خشونت‌های آنلاین قرار گیرند، از جمله آزار سایبری، تعقیب سایبری، بهره‌کشی و سوءاستفاده از کودکان و سایر اشکال خشونت مبتنی بر فناوری - که می‌تواند به‌طور نامتناسب دختران را تحت تأثیر قرار دهد - و اینکه ضرورت دارد اقداماتی برای تضمین اینکه محیط دیجیتال - از جمله اطلاعات ایمنی، راهبردهای حمایتی، خدمات و فضاها مرتبط - قابل دسترس، فراگیر و ایمن باشد، اتخاذ گردد؛

با ابراز نگرانی نسبت به گسترش اطلاعات نادرست^{۲۸} و اطلاعات گمراه‌کننده^{۲۹}، به‌ویژه در پلتفرم‌های رسانه‌های اجتماعی، از جمله محتوایی که توسط هوش مصنوعی تولید یا دستکاری شده است و می‌تواند با هدف گمراه‌سازی، ترویج نژادپرستی، بیگانه‌هراسی، کلیشه‌سازی و انگ‌زنی منفی، نقض یا سوءاستفاده از حقوق بشر - از جمله حق حریم خصوصی - و محدود کردن آزادی بیان و آزادی جستجو، دسترسی و انتقال اطلاعات و تحریک به انواع خشونت، نفرت، عدم‌مدارا، تبعیض و دشمنی طراحی شود؛

با تأکید بر اهمیت توانمندسازی همه زنان و دختران از طریق ارتقای دسترسی برابر و امن آنان به فناوری‌های دیجیتال، ترویج سواد دیجیتال، رسانه‌ای و اطلاعاتی و اتصال^{۳۰}، برای امکان مشارکت و رهبری زنان و دختران در آموزش، از جمله آموزش دیجیتال و آموزش در حوزه‌های علوم، فناوری، مهندسی و ریاضیات؛ که این امر برای احترام و ترویج حقوق بشر - از جمله حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی - و تضمین مشارکت برابر آنان در جامعه، بدون تبعیض، به‌ویژه در عرصه‌های اقتصادی و سیاسی ضروری است؛ و با تأکید مجدد بر اینکه مشارکت کامل، برابر و معنادار همه زنان و دختران در عصر دیجیتال برای دستیابی به برابری جنسیتی، توسعه پایدار، صلح، دموکراسی و حاکمیت قانون حیاتی است؛

^{۲۸} . Misinformation

^{۲۹} . Disinformation

^{۳۰} . Connectivity

با به رسمیت شناختن اینکه نژادپرستی، تبعیض نژادی، بیگانه‌هراسی و ناپردباری‌های مرتبط تأثیر منفی عمیقی بر بهره‌مندی از حقوق بشر دارد و بنابراین مستلزم پاسخی جامع، چه در فضای آنلاین و چه آفلاین، است؛ که چنین پاسخی می‌تواند به پیشگیری و ریشه‌کن کردن تمامی اشکال خشونت و آزار، از جمله در زمینه‌های دیجیتال کمک کند؛

۱. تأکید می‌کند که حقوق بشر و آزادی‌های بنیادین باید هم در فضای آنلاین و هم در فضای آفلاین مورد حمایت قرار گیرند؛

۲. تمامی دولت‌های عضو را تشویق می‌کند که محیط فناوری دیجیتال باز، ایمن، مطمئن، پایدار، آزاد، قابل تعامل، فراگیر، در دسترس و صلح‌آمیز را مطابق با حقوق بین‌الملل، از جمله تعهدات مندرج در منشور ملل متحد و حقوق بین‌الملل بشر، ترویج نمایند؛

۳. از تمامی دولت‌های عضو می‌خواهد:

(الف) بررسی کنند که چگونه می‌توانند قانون‌گذاری کافی را - با مشورت تمامی ذی‌نفعان مرتبط، از جمله بنگاه‌های اقتصادی، سازمان‌های بین‌المللی، جامعه مدنی و جوامع فنی و دانشگاهی - تدوین یا حفظ و اجرا نمایند؛ قوانینی که با ضمانت‌های مؤثر و راهکارهای جبرانی مناسب، از افراد در برابر نقض‌ها و سوءاستفاده‌های حقوق بشری در بستر دیجیتال حمایت کند؛

(ب) راهنمایی مؤثر و روزآمد برای بنگاه‌های اقتصادی فراهم آورند، تا این بنگاه‌ها بدانند چگونه می‌توانند حقوق بشر را محترم بشمارند؛ از جمله از طریق روش‌های مناسب مانند مراقبت و نظارت مقتضی [بر فعالیت‌های خود از حیث] رعایت حقوق بشر^{۳۱} و اینکه چگونه مسائل مرتبط با آسیب‌پذیری و دسترس‌پذیری را به‌طور کارآمد مدنظر قرار دهند؛

(ج) تضمین کنند که قربانیان نقض‌ها و سوءاستفاده‌ها از راهکارهای جبرانی مؤثر و قابل دسترس برخوردار باشند، و اینکه تهدیدها و اعمال خشونت به‌طور مؤثر مورد تحقیق قرار گیرد و مسئولان [نقض حقوق] به‌دست عدالت سپرده شوند تا [بدین طریق] با بی‌کیفرمانی مقابله شود؛

(د) تمامی تعهدات حقوق بشری خود را در توسعه چارچوب‌های تنظیم‌گری نظارتی و قانونگذاری مربوط به توسعه و استفاده از فناوری‌های دیجیتال رعایت کنند و به‌طور روشن انتظار خود را از تمامی بنگاه‌های اقتصادی برای احترام به حقوق بشر اعلام نمایند؛

^{۳۱} . Human Rights Due Diligence

ه) تلاش‌ها برای ادغام دیدگاه‌های معلولیت، جنسیت و برابری نژادی در طول چرخه عمر فناوری‌های دیجیتال به منظور جلوگیری از تداوم کلیشه‌ها، سوگیری‌ها و هنجارهای منفی اجتماعی تشویق شود و تضمین گردد که این فناوری‌ها فراگیر، قابل دسترس و مقید به رعایت حقوق بشر باشند؛

و) اتخاذ همه اقدامات مناسب در راستای بهترین منافع کودکان - چه در مدرسه و چه خارج از مدرسه، چه حضوری و چه در بستر دیجیتال - را استمرار بخشند تا با تمامی اشکال خشونت، از جمله قلدری و زورگویی^{۳۲}، قلدری و زورگویی سایبری و آزار و بهره‌کشی جنسی کودکان، با پاسخ سریع به این اقدامات، و ارائه حمایت مناسب به کودکانی که تحت تأثیر این موارد قرار گرفته یا درگیر آن بوده‌اند؛ مقابله کنند؛

۴. بخش خصوصی و تمامی ذی‌نفعان مرتبط را تشویق می‌کند که مسئولیت خود را برای احترام به حقوق بشر مطابق با «اصول راهنمای کسب‌وکار و حقوق بشر: اجرای چارچوب حفاظت، احترام و جبران»^{۳۳} سازمان ملل و قوانین داخلی قابل اعمال ایفا کنند؛

۵. اهمیت مقابله با همه اشکال خشونت در بستر فناوری‌های دیجیتال - از جمله استعمار و سوءاستفاده جنسی، آزار و اذیت، تعقیب^{۳۴}، قلدری و زورگویی، اشتراک‌گذاری غیررضایت‌مندانه محتوای جنسی شخصی، تهدیدها و اعمال خشونت جنسی و جنسیت‌محور، تهدید به مرگ، نظارت خودسرانه یا غیرقانونی و رهگیری^{۳۵}، قاچاق انسان، اخاذی^{۳۶}، سانسور، دسترسی غیرقانونی به حساب‌های دیجیتال، تلفن‌های همراه و سایر ابزارهای الکترونیکی - و لزوم همسویی با حقوق بین‌الملل بشر، را به رسمیت می‌شناسد؛

۶. از بخش خصوصی و تمامی ذی‌نفعان مرتبط می‌خواهد که احترام به حقوق بشر را در تمامی مراحل چرخه عمر تمامی فناوری‌های دیجیتال نوظهور و در تنظیم مقررات ذیربط بگنجانند و سازوکارهایی برای چاره‌جویی و جبران مؤثر موارد سوءاستفاده‌ها و نقض‌های حقوق بشری که ممکن است [آنها] موجب شوند، یا در آن مشارکت داشته باشند، یا مستقیماً با عملیات، محصولات یا خدمات آنان مرتبط باشد، فراهم کنند؛

۷. پلتفرم‌های آنلاین - از جمله شرکت‌های رسانه‌های اجتماعی - را تشویق می‌کند که مدل‌های کسب‌وکار خود را بازنگری کنند و تضمین کنند که روند طراحی، توسعه، عملیات تجاری، و شیوه‌های جمع‌آوری و پردازش داده‌های آنان با اصول راهنمای کسب‌وکار و حقوق بشر منطبق باشد؛ و بر اهمیت انجام مراقبت و نظارت مقتضی رعایت حقوق بشر در محصولات آنان، به‌ویژه درباره نقش الگوریتم‌ها و نظام‌های رتبه‌بندی در تقویت اطلاعات گمراه‌کننده و بیان‌های نفرت‌پراکن تأکید می‌کند؛ و از آنان می‌خواهد که پس از مشورت با تمامی ذی‌نفعان

^{۳۲} . Bullying

^{۳۳} . Protect, Respect and Remedy

^{۳۴} . Stalking

^{۳۵} . Tracking

^{۳۶} . Extortion

مرتبط، خط‌مشی‌ها و سیاست‌های روشن، شفاف و محدود به ضرورت درباره محتوا و تبلیغات با هدف مقابله با اطلاعات گمراه‌کننده و [هرگونه] ترغیب به نفرت‌پراکنی که موجب تحریک به تبعیض، دشمنی یا خشونت می‌شود و مطابق با حقوق بین‌الملل بشر باشد، تصویب و به‌صورت عمومی منتشر کنند؛

و همچنین بر نقش دولت‌ها برای ایجاد تضمینات لازم تأکید می‌کند تا شرکت‌ها - از جمله شرکت‌های فناوری - به مسئولیت‌های خود در احترام به حقوق بشر عمل کنند؛

۸. از دولت‌های عضو می‌خواهد با همکاری ذی‌نفعان مرتبط، از جمله بخش خصوصی و جامعه مدنی، اقداماتی برای بستن تمامی شکاف‌های دیجیتال اتخاذ کنند، از جمله از طریق ایجاد محیط تنظیم‌گری نظارتی فراگیر برای اپراتورهای اینترنت کوچک و غیرانتفاعی؛ و ترویج شمول دیجیتال از طریق رسیدگی به چالش‌های مربوط به دسترسی، مقرون‌به‌صرفه بودن، ایمنی، سواد دیجیتال و مهارت‌های دیجیتال؛ و تضمین اینکه مزایای فناوری‌های نوظهور دیجیتال بدون هرگونه تبعیض در دسترس همگان قرار گیرد؛

۹. همچنین از دولت‌های عضو می‌خواهد تضمین کنند که تمامی افراد - از جمله سالمندان، اشخاص دارای معلولیت و افراد ساکن مناطق روستایی و دورافتاده - بتوانند در حیات سیاسی و عمومی از طریق مجاری غیردیجیتال مشارکت کنند، چنانچه خود چنین انتخاب کنند یا در جایی که محرومیت دیجیتال همچنان وجود دارد؛ و در عین حال به تلاش‌ها برای ترویج مشارکت دیجیتال فراگیر و قابل دسترس برای همگان و کاهش شکاف‌های دیجیتال موجود ادامه دهند؛

۱۰. تأکید می‌کند که بسیاری از دولت‌های عضو در سراسر جهان - به‌ویژه کشورهای در حال توسعه - به حمایت در گسترش زیرساخت‌ها، همکاری در علم، فناوری و نوآوری و ظرفیت‌سازی، از جمله ظرفیت‌سازی انسانی و نهادی نیاز دارند تا دسترسی‌پذیری، مقرون‌به‌صرفه بودن و در دسترس بودن اینترنت را تضمین کنند، [و بدین وسیله] شکاف‌های دیجیتال برطرف شود، اهداف توسعه پایدار محقق گردد و بهره‌مندی کامل از حقوق بشر تضمین شود؛

۱۱. از دولت‌های عضو، نهادهای مالی و سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای و نیز بخش خصوصی می‌خواهد که همکاری بین‌المللی، تأمین مالی و ابتکارات ظرفیت‌سازی را تقویت کنند؛ ابتکاراتی که هدف آن حمایت از تلاش‌های ملی در گسترش زیرساخت‌های دیجیتال قابل اعتماد، ایمن، مقرون‌به‌صرفه و فراگیر است [در پیش گیرند] و بر اهمیت بسیج سازوکارهای تأمین مالی نوآورانه، کمک فنی و اشتراک دانش برای تقویت ظرفیت دیجیتال محلی و ترویج دسترسی برابر به خدمات آنلاین تأکید نمایند؛

۱۲. از دولت‌های عضو می‌خواهد فراگیری نوآوری را به‌ویژه در مورد جوامع محلی، زنان، اشخاص دارای معلولیت، سالمندان و جوانان تضمین کنند؛ و اطمینان حاصل نمایند که گسترش و انتشار فناوری‌های جدید فراگیر باشد و موجب ایجاد شکاف‌های بیشتر نشود؛

۱۳. همچنین از دولت‌های عضو می‌خواهد اقدامات مشخصی برای بستن شکاف جنسیتی دیجیتال اتخاذ کنند و تضمین کنند که برای ارتقای استفاده از فناوری‌های دیجیتال و ایجاد رویکردی مبتنی بر معلولیت، جنسیت و برابری نژادی در سیاست‌ها و چارچوب‌های راهبردی مرتبط، توجه ویژه‌ای به دسترسی، مقرون به صرفه بودن، سواد دیجیتال، حریم خصوصی و ایمنی آنلاین معطوف شود؛

۱۴. نقش مهمی را که بهره‌مندی از حق آزادی نظر و بیان و رعایت کامل آزادی جستجو، دریافت و انتقال اطلاعات در تقویت دموکراسی، ترویج کثرت‌گرایی و چندفرهنگ‌گرایی، افزایش شفافیت و آزادی رسانه و مقابله با اطلاعات گمراه‌کننده و بیان‌های نفرت‌پراکنی ایفا می‌کند، مورد تأکید قرار می‌دهد؛

۱۵. همچنین مسئولیت دولت‌ها را، در حد لزوم و مطابق با [موازین] حقوق بین‌الملل بشر، برای مقابله با گسترش اطلاعات گمراه‌کننده که می‌تواند برای گمراه‌سازی یا نقض و سوءاستفاده از حقوق بشر طراحی و اجرا شود، تأیید و تأکید می‌کند؛ و با ابراز نگرانی از اینکه انتشار اطلاعات گمراه‌کننده می‌تواند موجب نقض حقوق بشر، از جمله حق حریم خصوصی و آزادی جستجو، دریافت و انتقال اطلاعات شود؛ و می‌تواند تحریک‌کننده انواع خشونت، نفرت، تبعیض و دشمنی – از جمله نژادپرستی، بیگانه‌هراسی، کلیشه‌سازی و انگ‌زنی – باشد، تأکید می‌کند که پاسخ‌ها به انتشار اطلاعات نادرست و گمراه‌کننده باید مبتنی بر حقوق بین‌الملل بشر، از جمله اصول قانونی بودن، ضرورت، تناسب و عدم تبعیض باشد و اهمیت رسانه‌های آزاد، مستقل، چندصدای و متنوع و اهمیت ارائه و ترویج دسترسی به اطلاعات مستقل و مبتنی بر واقعیت برای مقابله با اطلاعات نادرست و گمراه‌کننده را برجسته می‌کند؛

۱۶. از دولت‌های عضو می‌خواهد که همکاری بین‌المللی از جمله با سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای و همکاری با بخش خصوصی، شامل شرکت‌های فناوری، نهادهای ملی حقوق بشر و جامعه مدنی را به منظور اشتراک تخصص، دانش و شیوه‌های مؤثر برای مقابله با اطلاعات نادرست، اطلاعات گمراه‌کننده و ترغیب به نفرت‌پراکنی که موجب تحریک به تبعیض، دشمنی یا خشونت می‌شود، تقویت کنند؛ از جمله در زمینه توسعه و استفاده از فناوری‌های دیجیتال و ترویج سواد دیجیتال، رسانه‌ای و اطلاعاتی را که می‌تواند تضمین کند همه کاربران مهارت‌ها و دانش لازم برای تعامل ایمن و انتقادی با محتوا و ارائه‌دهندگان اطلاعات داشته باشند و بتوانند در برابر آثار زیان‌بار اطلاعات نادرست و گمراه‌کننده تاب‌آورتر شوند؛

۱۷. دولت‌های عضو را ترغیب می‌کند که از مداخله در استفاده از فناوری‌هایی مانند رمزگذاری^{۳۷} و ابزارهای ناشناس‌سازی^{۳۸} خودداری کنند و نیز از به‌کارگیری روش‌های رصد و نظارت خودسرانه یا غیرقانونی، از جمله از طریق هک، پرهیز نمایند؛

^{۳۷} . encryption
^{۳۸} . anonymity

۱۸. از دولت‌های عضو می‌خواهد تضمین کنند که فناوری‌های رصد و نظارت هدفمند تنها مطابق با اصول حقوق بشری قانونی بودن، ضرورت و تناسب به کار گرفته شوند و اینکه سازوکارهای چاره جویی و جبران و مؤثر حقوقی برای قربانیان نقض‌ها و سوءاستفاده‌های مرتبط با نظارت فراهم باشد؛

۱۹. از تمامی بنگاه‌های اقتصادی - از جمله شرکت‌های فناوری رصد و نظارت و شرکت‌های مسئول پلتفرم‌های رسانه‌های اجتماعی - دعوت می‌کند که مطابق اصول راهنمای کسب‌وکار و حقوق بشر به حقوق بشر احترام بگذارند؛ [پایبندی به اصل] مراقبت مقتضی رعایت حقوق بشر را در مورد تمامی انتقال‌های پیشنهادی فناوری رصد و نظارت به صورت قوی و شفاف به انجام رسانند و از صادرات فناوری رصد و نظارت در صورتی که ریسک قابل توجه برای استفاده از آن در ارتکاب نقض‌ها و سوءاستفاده‌های حقوق بشری وجود دارد، خودداری کنند؛

۲۰. تأکید می‌کند که در عصر دیجیتال، رمزگذاری و ابزارهای ناشناس‌سازی نقش حیاتی برای بسیاری از روزنامه‌نگاران و کارکنان رسانه‌ای ایفا می‌کنند تا بتوانند آزادانه کار خود را انجام دهند و از حقوق خود - به‌ویژه حق آزادی بیان و حق حریم خصوصی - از جمله برای حفاظت از محرمانگی ارتباطات و حفاظت از منابع خبری، بهره‌مند شوند؛ [فلذا] از دولت‌ها می‌خواهد که در کار روزنامه‌نگاران و کارکنان رسانه‌ای با استفاده از چنین فناوری‌هایی مداخله نکنند و تضمین کنند که هرگونه محدودیت بر این فناوری‌ها کاملاً مطابق با تعهدات دولت‌ها طبق [موازین] حقوق بین‌الملل بشر باشد.

۲۱. از دولت‌های عضو می‌خواهد که از اعمال محدودیت‌ها بر جریان آزاد اطلاعات و افکار که با تعهدات مرتبط تحت حقوق بین‌الملل، از جمله مواد ۱۹ و ۲۰ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی، ناسازگار است، از طریق اقداماتی مانند قطع اینترنت و سانسور آنلاین با هدف جلوگیری یا مختل کردن عمدی دسترسی به اطلاعات یا انتشار آن و نیز از به‌کارگیری فناوری‌های دیجیتال برای ساکت کردن، رصد و نظارت خودسرانه یا غیرقانونی یا آزار دادن افراد یا گروه‌ها - از جمله در زمینه تجمعات مسالمت‌آمیز - خودداری کنند؛

۲۲. از تمامی دولت‌های عضو و ذی‌نفعان مرتبط می‌خواهد تلاش‌ها را برای دستیابی به اتصال جهانی و معنادار و دسترسی مقرون‌به‌صرفه به اینترنت برای همگان، از جمله در مناطق کم‌برخوردار، روستایی، دورافتاده و سخت‌دسترس، از طریق سرمایه‌گذاری و استقرار زیرساخت‌های دیجیتال مقاوم و ایمن، ترویج راه‌حل‌های فناورانه نوآورانه و فراگیر و ترویج دسترسی برابر به مدارهای ماهواره‌ای و طیف مداری، با در نظر گرفتن نیازهای کشورهای در حال توسعه و افراد در موقعیت‌های آسیب‌پذیر تسریع کنند؛ تا اتصال دیجیتال قابل اعتماد، ایمن و مقرون‌به‌صرفه فراهم شود [و بدین وسیله] استفاده معنادار از اینترنت را برای همگان ممکن سازد؛

۲۳. تأکید می‌کند که حقوق بشر و آزادی‌های بنیادین باید در تمامی مراحل چرخه عمر سامانه‌های هوش مصنوعی محترم شمرده، حمایت و ترویج شوند و اینکه فناوری‌های دیجیتال نوظهور باید ابزارهای جدیدی برای ارتقا، حمایت و اعمال حقوق بشر فراهم کنند، نه اینکه موجب نقض آن شوند؛

۲۴. از دولت‌های عضو و در صورت اقتضا، سایر ذی‌نفعان می‌خواهد:

(الف) [پابندی به اصل] مراقبت مقتضی برای رعایت حقوق بشر، از جمله ارزیابی‌های جامع و منظم آثار حقوق بشری فناوری‌های دیجیتال، شامل هوش مصنوعی را در سراسر چرخه عمر آنها به‌منظور پیشگیری و کاهش آثار نامطلوب حقوق بشری و تضمین وجود سازوکارهای جبرانی مؤثر، و نیز نظارت انسانی، پاسخگویی و مسئولیت حقوقی انجام دهند؛

(ب) از وارد آمدن آسیب به افراد توسط سامانه‌های هوش مصنوعی جلوگیری کنند و از استفاده یا تداوم استفاده از کاربردهای هوش مصنوعی که به‌طور اصولی غیرقابل انطباق با حقوق بین‌الملل بشر هستند یا خطرات نامتناسبی برای بهره‌مندی از حقوق بشر ایجاد می‌کنند، از جمله کاربردهایی که رسانه‌های مصنوعی^{۳۹} تولید می‌کنند، مگر اینکه تضمین‌های لازم برای حفاظت از حقوق بشر و آزادی‌های بنیادین مهیا شده باشد، خودداری کرده یا آن را متوقف نمایند؛

(ج) شفافیت سامانه‌های هوش مصنوعی و میزان توضیح‌پذیری تصمیمات پشتیبانی‌شده توسط هوش مصنوعی را با در نظر گرفتن خطرات حقوق بشری مختلف ناشی از این فناوری‌ها ارتقا بخشند؛

(د) تضمین کنند که فناوری‌های شناسایی و تشخیص هویت زیستی^{۴۰} از جمله فناوری‌های تشخیص چهره برای رصد و نظارت خودسرانه یا غیرقانونی استفاده نشوند و تنها در صورتی استفاده گردند که با [موازن] حقوق بین‌الملل، از جمله حقوق بین‌الملل بشر، سازگار باشند و دارای تضمین‌های مناسب و سازوکارهای رسیدگی به شکایات باشند؛

(ه) تضمین کنند که برنامه‌های [احراز] هویت زیستی^{۴۱} یا دیجیتال با [رعایت] تضمین‌های مناسب حقوق بشری، و نیز تضمین‌های فنی، تنظیم‌گری، حقوقی و اخلاقی طراحی، اجرا و بهره‌برداری شوند و با حقوق بین‌الملل بشر سازگار باشند؛

^{۳۹}. Synthetic media

^{۴۰}. Biometric Identification and Recognition

^{۴۱}. Biometric identity programmes

[توضیح کمیسیون بر متن فارسی: احراز هویت بیومتریک (زیستی) یک روش پیشرفته و امن برای تأیید هویت افراد است که بر اساس ویژگی‌های فیزیکی یا شناختی و رفتاری منحصر به فرد انجام می‌شود. این روش شامل استفاده از ویژگی‌هایی مانند اثر انگشت، تعبیر چهره، صدا، اسکن عناصری از جسم فرد مانند چشم، شناخت از طریق اسکن استخوان‌ها و حتی اسکن رگ‌های دست است. با افزایش جرایم اینترنتی، کلاهبرداری و سرقت هویت، بیشتر از هر زمان برای کسب و کارها اهمیت دارد که به کارمندان و مشتریان خود برای احراز هویت کمک کنند. احراز هویت بیومتریک یکی از معتبرترین روش‌ها برای حل این مسئله است. ضمناً در خصوص هویت بیومتریک (زیستی) یا دیجیتال که در متن قطعنامه در کنار هم آمده باید توجه داشت که این دو می‌تواند به یک معنا مد نظر

۲۵. دولت‌های عضو و بنگاه‌های اقتصادی را تشویق می‌کند که مشارکت معنادار تمامی ذی‌نفعان مرتبط را در تصمیم‌گیری‌ها در خلال تمامی مراحل چرخه عمر فناوری‌های دیجیتال و نوظهور از جمله هوش مصنوعی و نیز در توسعه استانداردهای فنی مرتبط، تضمین کنند؛

۲۶. تصمیم می‌گیرد که بررسی موضوع این قطعنامه را در هشتاد و دومین اجلاس [سالانه] خود [در ۲۰۲۷ میلادی] تداوم بخشد.

